

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЗАҢЫ
ЗАКОН
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Органикалық өнім өндірісі және айналымы туралы

Осы Заң табиғи ресурстарды сақтауға және ұтымды пайдалануға, дұрыс тамақтануды қалыптастыруға жәрдемдесуге және органикалық өнім нарығын дамытуға бағытталған органикалық өнім өндірісі мен айналымының құқықтық, экономикалық, әлеуметтік және ұйымдастырушылық негіздерін айқындайды.

1-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) органикалық өнім – ауыл шаруашылығы өнімі, жабайы өсетін өсімдіктерден алынатын өнім, ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдары, ашытқы мен саңырауқұлақтар, оларды қайта өңдеу өнімдері, оның ішінде осы Заңның және ұлттық стандарттардың талаптарына сай келетін тамақ өнімі. Аңшылық және балық аулау шаруашылығы өнімдері органикалық өнім болып табылмайды;

2) органикалық өнім айналымы – органикалық өнімді әкелуді (импорттауды) және әкетуді (экспорттауды) қоса алғанда, органикалық өнімді өткізу (сатып алу-сату немесе жеткізу) процестері (сатылары), сондай-ақ олармен байланысты өлшеп-орау, буып-түю, таңбалау, сақтау, тасымалдау процестері және өзге де процестер;

3) органикалық өнімді есепке алу және қадағалау жүйесі – органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті органның органикалық өнім және оның құрамдастары туралы, органикалық өнім өндіру процесі мен айналымы туралы деректерді қамтитын ақпараттық жүйесінің бір бөлігі;

4) органикалық өнімді таңбалау – тұтыну орамасына және (немесе) көлік орамасына жапсырылған немесе оларға салынған не соларға қоса

берілетін, тұтыну орамасына, көлік орамасына немесе ақпарат жеткізгіштің өзге де түріне жазбалар, суреттер, белгілер, символдар, өзге де белгілемелер және (немесе) олардың комбинациялары түрінде органикалық өнім туралы ақпаратты түсіру;

5) органикалық өнімнің ұлттық сәйкестік белгісі – органикалық өнім өндірудің органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау рәсімінен өткені туралы тұтынушыларды хабардар ететін сәйкестік белгісі;

6) органикалық өнім өндіру – нәтижесі Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасы мен ұлттық стандарттарға сәйкес органикалық өнім жасау (дайындау) болып табылатын қызмет. Органикалық өнім өндіру процесі солармен байланысты өлшеп-орау, буып-түю, таңбалау, сақтау, тасымалдау процестерін және басқа процестерді қамтиды;

7) органикалық өнім өндіру үшін пайдаланылатын ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдары мен ауыл шаруашылығы жануарларының тізілімі – облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органдары ұсынатын деректердің негізінде алынған, органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті органның интернет-ресурсында орналастырылатын, органикалық өнім өндіру үшін пайдаланылуы мүмкін ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдарының және ауыл шаруашылығы жануарларының болуы туралы ақпарат;

8) органикалық өнім өндіруші – органикалық өнім өндіруді жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға, органикалық өнім өндірушілер бірлестігі (жай серіктестік);

9) органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті орган – органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.

2-бап. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және осы Заң мен Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттардың осы Заң алдында басымдығы болады. Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттардың Қазақстан Республикасының аумағында қолданылу тәртібі мен талаптары Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалады.

3-бап. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасының мақсаты мен міндеттері

1. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасының мақсаттары:

1) органикалық өнім өндірісінің және айналымының барлық кезеңінде оның тұтастығын қамтамасыз ету;

2) органикалық өнімнің ішкі нарығын дамыту және халықтың оған деген қажеттіліктерін қанағаттандыру;

3) органикалық өнімнің ұлттық брендін дамыту;

4) органикалық өнім өндірісі мен айналымы саласындағы ғылыми қамтамасыз ету болып табылады.

2. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасының міндеттері:

1) тамақ өнімдерінің сапасын арттыру;

2) жергілікті жағдайларға және органикалық өнім өндіру мақсаттарына бейімделген ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдарын және ауыл шаруашылығы жануарларын пайдалануға жәрдемдесу;

3) органикалық өнім өндірушілерді жосықсыз бәсекелестіктен қорғау;

4) бәсекеге қабілеттілікті арттыру және органикалық өнім экспортын ұлғайтуға жәрдемдесу;

5) органикалық өнім өндірушілерге мемлекеттік қолдау шараларын ұсыну болып табылады.

4-бап. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасының қағидаттары

Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасының қағидаттары:

1) қоршаған ортаға, адам денсаулығына, өсімдіктердің саулығына, сондай-ақ жануарлардың саулығы мен амандығына залал келтірмейтін органикалық өнім өндіруді дамыту үшін қолайлы жағдайлар жасау;

2) топырақты, суды, ауаны қоса алғанда, табиғи ресурстарды басқарудың орнықты жүйелерін пайдалану, биоәртүрлілікті сақтау болып табылады.

2-тарау. ОРГАНИКАЛЫҚ ӨНІМ ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ АЙНАЛЫМЫ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ

5-бап. Қазақстан Республикасы Үкіметінің органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы құзыреті

Қазақстан Республикасының Үкіметі:

1) органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі бағыттарын әзірлейді және олардың жүзеге асырылуын ұйымдастырады;

2) өзіне Конституцияда, осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында және Қазақстан Республикасы Президентінің актілерінде жүктелген өзге де функцияларды атқарады.

6-бап. Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті органның құзыреті

Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті орган:

1) органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы мемлекеттік саясатты қалыптастырады және іске асырады;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы нормативтік құқықтық актілерді әзірлейді және бекітеді;

3) органикалық өнім өндіру үшін пайдаланылатын ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдары мен ауыл шаруашылығы жануарларының тізілімін жүргізеді;

4) органикалық өнім өндіру кезінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органмен келісу бойынша қолданылатын рұқсат етілген құралдар тізімін әзірлейді және бекітеді;

5) халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органмен келісу бойынша органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидаларын әзірлейді және бекітеді;

6) органикалық өнімді есепке алу және қадағалау жүйесін жүргізеді;

7) органикалық өнім өндірушілерге ақпараттық, ұйымдастырушылық-әдістемелік және консультациялық қолдау көрсетуді ұйымдастырады;

8) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

7-бап. Өзге мемлекеттік органдар мен облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органдарының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы құзыреті

1. Халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік орган:

1) органикалық өнімді өткізу сатысында Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасында белгіленген талаптардың сақталуына мемлекеттік бақылауды және қадағалауды жүзеге асырады;

2) мыналарды:

органикалық өнім өндіру кезінде қолданылатын рұқсат етілген құралдар тізімін;

органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидаларын келісуді жүзеге асырады;

3) осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің актілерінде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

2. Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы өзге мемлекеттік органдар өз құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады.

3. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органдары:

1) халықты органикалық өнім өндірісі және айналымы туралы ақпараттандыруды қамтамасыз етеді;

2) органикалық өнім өндірушілерге олардың өнімдерін өндіру, тиісті өкімшілік-аумақтық бірлікте өткізу, сондай-ақ осы өнімді экспортқа ілгерілету мәселелерінде жәрдем көрсетеді;

3) органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті органға органикалық өнім өндіру үшін пайдаланылатын ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің тұқымдары мен ауыл шаруашылығы жануарлары тізіліміне енгізу үшін органикалық өнім өндіру үшін пайдаланылатын ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдарының және ауыл шаруашылығы жануарларының бар-жоғы туралы ақпаратты ұсынады;

4) жергілікті мемлекеттік басқару мүдделерінде Қазақстан Республикасының заңнамасында жергілікті атқарушы органдарға жүктелетін өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

8-бап. Органикалық өнім өндірушілерді мемлекеттік қолдау

Органикалық өнім өндірушілерді мемлекеттік қолдау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

Органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау кезінде келтірілген шығыстардың бір бөлігін субсидиялау Қазақстан Республикасының

агроөнеркәсіптік кешенді және ауылдық аумақтарды дамытуды мемлекеттік реттеу туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

9-бап. Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы ғылыми қамтамасыз ету

Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы ғылыми қамтамасыз ету Қазақстан Республикасының агроөнеркәсіптік кешенді және ауылдық аумақтарды дамытуды мемлекеттік реттеу туралы заңнамасына және Қазақстан Республикасының өзге де заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-тарау. ОРГАНИКАЛЫҚ ӨНІМ ӨНДІРІСІНІҢ ЖӘНЕ ОНЫҢ АЙНАЛЫМЫНЫҢ НЕГІЗГІ ШАРТТАРЫ МЕН РӘСІМДЕРІ

10-бап. Органикалық өнім өндіруге өту шарттары

1. Органикалық өнім өндіруге өту органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарға сәйкес жүзеге асырылады.

2. Органикалық өнім өндіруге өту кезінде мынадай шарттар сақталуға тиіс:

1) сәйкестікті растау жөніндегі органмен органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау рәсімін жүргізуге арналған шартты жасасу;

2) бүкіл өтпелі кезең ішінде осы Заңның 11-бабында көзделген талаптарды сақтау;

3) органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарға сай келетін өзге де шарттар.

3. Органикалық өнім өндіруге өтпелі кезеңнің ұзақтығы органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарда белгіленеді.

4. Тек бір ғана құрауыш ингредиенті бар ауыл шаруашылығы өсімдіктері тұқымдарын, тамақ өнімдерін және өсімдік тектес азықтарды қоспағанда, өтпелі кезең өнімін «өтпелі органикалық өнім» ретінде өткізуге және таңбалауға тыйым салынады.

11-бап. Органикалық өнім өндіру шарттары

1. Органикалық өнім өндіру кезінде қызмет түріне қарай мынадай шарттар сақталуға тиіс:

1) ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің сау тұқымдарын, ауыл шаруашылығы жануарларын, жануарлардан алынған және өсімдік тектес қауіпсіз өнім мен шикізатты пайдалану;

2) егер Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасы мен ұлттық стандарттарда өзгеше белгіленбесе, синтетикалық жолмен алынған заттар, химиялық пестицидтер, гормондар, антибиотиктер және тағамдық қоспалар қолдануды болғызбау;

3) топырақ құнарлылығын сақтау және молықтыру;

4) ауыл шаруашылығы өсімдіктерін зиянкестерге, арамшөптерге және өсімдік ауруларына төзімді тиісті ауыспалы егістерді, ауыл шаруашылығы өсімдіктерінің түрлері мен сұрыптарын таңдауды қамтитын алдын алу шараларының көмегімен қорғау;

5) ауыл шаруашылығы өсімдіктерін зиянкестерден, арамшөптерден және өсімдік ауруларынан қорғаудың механикалық, биологиялық және физикалық әдістерін қолдану;

6) өндіру үшін органикалық өнімнің нақты түрін таңдау кезінде экологиялық жүйелерді сақтау;

7) жергілікті жағдайларға бейімделген төзімді ауыл шаруашылығы өсімдіктері түрлерін, сұрыптарын және ауыл шаруашылығы жануарлары түрлерін таңдау;

8) ауыл шаруашылығы жануарларын күтіп-бағуға және жаюға тиісті жағдайларды қамтамасыз ету, олардың табиғи мінез-құлқын ескеру, табиғи иммунитетін ынталандыру арқылы олардың саулығына қамқорлық жасау;

9) иондаушы сәулеленуді қолдануды болғызбау;

10) ветеринариялық препараттардан басқа, генетикалық түрлендірілген объектілерді қолдануды болғызбау;

11) жаңартылмайтын табиғи ресурстарды пайдалануды барынша азайту;

12) топырақты пайдаланбай өсімдік шаруашылығы өнімін өндіру әдістерін қолдануды болғызбау;

13) органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарға сай келетін өзге де шарттар.

2. Араласуды болғызбау үшін органикалық өнім өндіру органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарға сәйкес органикалық өнім өндірісінің және айналымының барлық кезеңінде органикалық өнімге жатпайтын өнім өндіруден бөлек болуға тиіс.

12-бап. Органикалық өнім өндіру сәйкестігін

растау, сәйкестік сертификатының қолданысын
тоқтата тұру және күшін жою (тоқтату)

1. Органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау ерікті сипатта болады және оны Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасы мен Қазақстан Республикасының техникалық реттеу саласындағы заңнамасына сәйкес, Қазақстан Республикасының сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы

заңнамасына сай аккредиттелген сәйкестікті растау жөніндегі органдар жүзеге асырады.

Сәйкестік сертификаты органикалық өнім өндірудің сәйкестігін растау нәтижесі болып табылады.

2. Органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау рәсімінен өткеннен және сәйкестік сертификатын алғаннан кейін органикалық өнім өндірушінің органикалық өнімнің ұлттық сәйкестік белгісін түсіруге құқығы бар.

Органикалық өнімнің ұлттық сәйкестік белгісінің бейнеленуі, оған қойылатын техникалық талаптар мен оны түсіруге қойылатын талаптар ұлттық стандартта белгіленеді.

3. Сәйкестікті растау жөніндегі орган органикалық өнім өндіруші Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды орындамаған жағдайда, бұрын органикалық өнім өндіруге берілген сәйкестік сертификатының қолданысын тоқтата тұруға немесе күшін жоюға (тоқтатуға) құқылы.

4. Сәйкестікті растау жөніндегі орган сәйкестік сертификатын берген күннен бастап бес жұмыс күні ішінде, сондай-ақ сәйкестік сертификатының қолданысын тоқтата тұрған немесе күшін жойған (тоқтатқан) жағдайларда органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті органға органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау нәтижелері туралы немесе сәйкестік сертификатының қолданысын тоқтата тұру туралы немесе күшін жою (тоқтату) туралы ақпарат жібереді.

5. Экспортқа өткізуге арналған органикалық өнімді өндіру импорттаушы елдің заңнамасында белгіленген органикалық өнім өндіру шарттарына қойылатын талаптарға сай сәйкестікті растау рәсімінен өтеді.

13-бап. Органикалық өнім өндірушілер бірлестігі (жай серіктестік)

1. Жеке тұлғалар, жеке және заңды тұлғалар органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау рәсімінен өту үшін бірлескен қызмет туралы шарт негізінде жай серіктестік (бұдан әрі – жай серіктестік) құруға құқылы.

Органикалық өнім өндіру сәйкестігін растау рәсімі, сәйкестік сертификатының қолданысын тоқтата тұру және күшін жою (тоқтату) осы Заңның 12-бабының 1 – 3-тармақтарына, сондай-ақ ұлттық стандарттарда белгіленген талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

Жай серіктестікке қатысушылар сәйкестік сертификатын бір-бірінен тәуелсіз пайдалана алмайды.

2. Жай серіктестікке қатысушылар өзара келісім бойынша жай серіктестікке қатысушылардың біріне басшылық ету мен ортақ іс жүргізуді тапсыра алады.

Жай серіктестіктің қызметін ұйымдастырудың өзге де мәселелері Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде және

Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасында айқындалады.

14-бап. Бірлескен кепілдіктер жүйесін (PGS)
қалыптастыру және оның жұмыс істеуі

1. Жеке тұлғалар, жеке және заңды тұлғалар бірлескен кепілдіктер жүйесіне (PGS) қатысу үшін бірлескен қызмет туралы шарт негізінде жай серіктестікке бірігуге құқылы (бұдан әрі – бірлескен кепілдіктер жүйесіне (PGS) қатысушылар).

Бірлескен кепілдіктер жүйесін (PGS) қалыптастыру және оның жұмыс істеу тәртібін бірлескен кепілдіктер жүйесіне (PGS) қатысушылар органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарға сәйкес әзірлейді және бекітеді.

2. Бірлескен кепілдіктер жүйесіне (PGS) қатысушылар органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарда белгіленген өнім өндіру жөніндегі шарттарды сақтайды.

Бірлескен кепілдіктер жүйесінде (PGS) өндірілген өнім өндірісі және айналымы кезінде «PGS қатысушысы» белгілемесін пайдалануға жол беріледі.

Ескертпе. Бірлескен кепілдіктер жүйесі (PGS) деп дәстүрлі ауыл шаруашылығынан органикалық ауыл шаруашылығына өту мақсатында бірлесіп қатысу, ұжымдық жауапкершілік, ашықтық, сенім және білім алмасу қағидаттарына негізделген қызмет танылады.

15-бап. Органикалық өнім айналымының шарттары

1. Органикалық өнім айналымы органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандарттарға сәйкес жүзеге асырылады.

2. Шет мемлекеттердің сәйкестік сертификаттары, өнімді сынау хаттамалары, сәйкестік белгілері және сәйкестікті бағалау туралы өзге де құжаттары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен танылады.

16-бап. Органикалық өнім өндірушілердің және
оның айналымын жүзеге асыратын
тұлғалардың міндеттері

1. Органикалық өнім өндірушілер және оның айналымын жүзеге асыратын тұлғалар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды сақтауға міндетті.

2. Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы талаптарды бұзу анықталған жағдайда, органикалық өнім өндірушілер және оның айналымын жүзеге асыратын тұлғалар органикалық өнімді кері қайтарып

алуды және (немесе) органикалық өнімнің ұлттық сәйкестік белгісін алып тастауды қамтамасыз етеді.

17-бап. Органикалық өнім өндірушілер тізілімін жүргізу

Органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы уәкілетті орган сәйкестікті растау жөніндегі органдар беретін деректер негізінде органикалық өнім өндірушілер тізілімін жүргізеді және оны органикалық өнім өндірушілер тізілімін жүргізу қағидаларында белгіленген мерзімдерде өзінің интернет-ресурсына орналастырады.

18-бап. Органикалық өнімді таңбалауға қойылатын міндетті талаптар

1. Органикалық өнімді таңбалау сәйкестік сертификаты болған кезде органикалық өнім өндірісі және айналымы қағидалары мен ұлттық стандартқа сәйкес жүзеге асырылады.

2. Органикалық өнімді таңбалау және оны жарнамалау кезінде «органикалық» деген сөзді, одан туынды немесе қысқартылған сөзді бөлек немесе өнім атауымен тіркесте пайдалануға жол беріледі.

Бұл өнім органикалық өнімге сәйкес келеді деп түсіну тұрғысынан тұтынушыны жаңылыстыруы мүмкін болатын таңбалауға жол берілмейді.

4-тарау. ҚОРЫТЫНДЫ ЖӘНЕ ӨТПЕЛІ ЕРЕЖЕЛЕР

19-бап. Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасын бұзғаны үшін жауаптылық

Қазақстан Республикасының органикалық өнім өндірісі және айналымы саласындағы заңнамасын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа алып келеді.

20-бап. Осы Заңды қолданысқа енгізу тәртібі

1. Осы Заң, 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 1-баптың 3) тармақшасын және 6-баптың 6) тармақшасын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі.

2. «Органикалық өнім өндіру туралы» 2015 жылғы 27 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының күші жойылды деп танылсын.

**Қазақстан Республикасының
Президенті
Қ. ТОҚАЕВ**

Астана, Ақорда, 2024 жылғы 10 маусым

№ 89-VIII ҚРЗ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЗАҢЫ
ЗАКОН
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

О производстве и обороте органической продукции

Настоящий Закон определяет правовые, экономические, социальные и организационные основы производства и оборота органической продукции, направленные на сохранение и рациональное использование природных ресурсов, содействие в формировании здорового питания и развитие рынка органической продукции.

Глава 1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 1. Основные понятия, используемые в настоящем Законе

В настоящем Законе используются следующие основные понятия:

1) органическая продукция – сельскохозяйственная продукция, продукция из дикорастущих растений, семена сельскохозяйственных растений, дрожжи и грибы, продукты их переработки, в том числе пищевая продукция, отвечающие требованиям настоящего Закона и национальным стандартам. Органической продукцией не является продукция охоты и рыболовства;

2) оборот органической продукции – процессы (стадии) реализации (купли-продажи или поставки) органической продукции, включая ввоз (импорт) и вывоз (экспорт) органической продукции, а также связанные с ними процессы расфасовки, упаковки, маркировки, хранения, транспортировки и иные процессы;

3) система учета и прослеживаемости органической продукции – часть информационной системы уполномоченного органа в области производства и оборота органической продукции, содержащая данные об органической продукции и ее компонентах, о процессе производства и обороте органической продукции;

4) маркировка органической продукции – нанесение информации об органической продукции в виде надписей, рисунков, знаков, символов, иных обозначений и (или) их комбинаций на потребительскую упаковку,

транспортную упаковку или на иной вид носителя информации, прикрепленного к потребительской упаковке и (или) к транспортной упаковке или помещенного в них либо прилагаемого к ним;

5) национальный знак соответствия органической продукции – знак соответствия, информирующий потребителей о прохождении производством органической продукции процедуры подтверждения соответствия производства органической продукции;

6) производство органической продукции – деятельность, результатом которой является создание (изготовление) органической продукции в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции и национальными стандартами. Процесс производства органической продукции включает в себя связанные с ним процессы расфасовки, упаковки, маркировки, хранения, транспортировки и иные процессы;

7) реестр семян сельскохозяйственных растений и сельскохозяйственных животных, используемых для производства органической продукции, – информация о наличии семян сельскохозяйственных растений и сельскохозяйственных животных, которые могут быть использованы для производства органической продукции, полученная на основе данных, представляемых местными исполнительными органами областей, городов республиканского значения и столицы, размещаемая на интернет-ресурсе уполномоченного органа в области производства и оборота органической продукции;

8) производитель органической продукции – физическое или юридическое лицо, объединение производителей органической продукции (простое товарищество), осуществляющие производство органической продукции;

9) уполномоченный орган в области производства и оборота органической продукции – центральный исполнительный орган, осуществляющий руководство и межотраслевую координацию в области производства и оборота органической продукции.

Статья 2. Законодательство Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции

1. Законодательство Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции основывается на Конституции Республики Казахстан и состоит из настоящего Закона и иных нормативных правовых актов Республики Казахстан.

2. Международные договоры, ратифицированные Республикой Казахстан, имеют приоритет перед настоящим Законом. Порядок и условия действия на территории Республики Казахстан международных договоров, участницей которых является Республика Казахстан, определяются законодательством Республики Казахстан.

Статья 3. Цели и задачи законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции

1. Целями законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции являются:

- 1) обеспечение целостности органической продукции на всех этапах ее производства и оборота;
- 2) развитие внутреннего рынка органической продукции и удовлетворение потребностей населения в ней;
- 3) развитие национального бренда органической продукции;
- 4) научное обеспечение в области производства и оборота органической продукции.

2. Задачами законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции являются:

- 1) повышение качества пищевой продукции;
- 2) содействие использованию семян сельскохозяйственных растений и сельскохозяйственных животных, адаптированных к местным условиям и целям производства органической продукции;
- 3) защита производителей органической продукции от недобросовестной конкуренции;
- 4) повышение конкурентоспособности и содействие увеличению экспорта органической продукции;
- 5) предоставление мер государственной поддержки производителям органической продукции.

Статья 4. Принципы законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции

Принципами законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции являются:

- 1) создание благоприятных условий для развития производства органической продукции, не наносящих ущерба окружающей среде, здоровью человека, здоровью растений, а также здоровью и благосостоянию животных;
- 2) использование устойчивых систем управления природными ресурсами, включая почву, воду, воздух, поддержание биоразнообразия.

Глава 2. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ В ОБЛАСТИ ПРОИЗВОДСТВА И ОБОРОТА ОРГАНИЧЕСКОЙ ПРОДУКЦИИ

Статья 5. Компетенция Правительства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции

Правительство Республики Казахстан:

1) разрабатывает основные направления государственной политики в области производства и оборота органической продукции и организует их осуществление;

2) выполняет иные функции, возложенные на него Конституцией, настоящим Законом, иными законами Республики Казахстан и актами Президента Республики Казахстан.

Статья 6. Компетенция уполномоченного органа в области производства и оборота органической продукции

Уполномоченный орган в области производства и оборота органической продукции:

1) формирует и реализует государственную политику в области производства и оборота органической продукции;

2) разрабатывает и утверждает нормативные правовые акты в области производства и оборота органической продукции в соответствии с законодательством Республики Казахстан;

3) ведет реестр семян сельскохозяйственных растений и сельскохозяйственных животных, используемых для производства органической продукции;

4) разрабатывает и утверждает список разрешенных средств, применяемых при производстве органической продукции, по согласованию с государственным органом в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения;

5) разрабатывает и утверждает правила производства и оборота органической продукции по согласованию с государственным органом в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения;

6) ведет систему учета и прослеживаемости органической продукции;

7) организует оказание информационной, организационно-методической и консультативной поддержки производителям органической продукции;

8) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом, иными законами Республики Казахстан, актами Президента Республики Казахстан и Правительства Республики Казахстан.

Статья 7. Компетенция иных государственных органов и местных исполнительных органов областей, городов республиканского значения и столицы в области производства и оборота органической продукции

1. Государственный орган в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения:

1) осуществляет государственный контроль и надзор за соблюдением требований, установленных законодательством Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции, на стадии реализации органической продукции;

2) осуществляет согласование:

списка разрешенных средств, применяемых при производстве органической продукции;

правил производства и оборота органической продукции;

3) осуществляет иные полномочия, предусмотренные настоящим Законом, иными законами Республики Казахстан, актами Президента Республики Казахстан и Правительства Республики Казахстан.

2. Иные государственные органы в области производства и оборота органической продукции в пределах своей компетенции осуществляют государственный контроль в соответствии с Предпринимательским кодексом Республики Казахстан.

3. Местные исполнительные органы областей, городов республиканского значения и столицы:

1) обеспечивают информирование населения о производстве и обороте органической продукции;

2) оказывают содействие производителям органической продукции в вопросах производства, реализации их продукции на соответствующей административно-территориальной единице, а также продвижения данной продукции на экспорт;

3) предоставляют уполномоченному органу в области производства и оборота органической продукции информацию о наличии семян сельскохозяйственных растений и сельскохозяйственных животных, используемых для производства органической продукции, для включения в реестр семян сельскохозяйственных растений и сельскохозяйственных животных, используемых для производства органической продукции;

4) осуществляют в интересах местного государственного управления иные полномочия, возлагаемые на местные исполнительные органы законодательством Республики Казахстан.

Статья 8. Государственная поддержка производителей органической продукции

Государственная поддержка производителей органической продукции осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Субсидирование части расходов, понесенных при подтверждении соответствия производства органической продукции, осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан о государственном регулировании развития агропромышленного комплекса и сельских территорий.

Статья 9. Научное обеспечение в области производства и оборота органической продукции

Научное обеспечение в области производства и оборота органической продукции осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан о государственном регулировании развития агропромышленного комплекса и сельских территорий и иными законами Республики Казахстан.

Глава 3. ОСНОВНЫЕ УСЛОВИЯ И ПРОЦЕДУРЫ ПРОИЗВОДСТВА И ОБОРОТА ОРГАНИЧЕСКОЙ ПРОДУКЦИИ

Статья 10. Условия перехода к производству органической продукции

1. Переход к производству органической продукции осуществляется в соответствии с правилами производства и оборота органической продукции и национальными стандартами.

2. При переходе к производству органической продукции должны соблюдаться следующие условия:

1) заключение договора с органом по подтверждению соответствия на проведение процедуры подтверждения соответствия производства органической продукции;

2) соблюдение в течение всего переходного периода требований, предусмотренных статьей 11 настоящего Закона;

3) иные, соответствующие правилам производства и оборота органической продукции и национальным стандартам.

3. Продолжительность переходного периода к производству органической продукции устанавливается правилами производства и оборота органической продукции и национальными стандартами.

4. Запрещается реализовывать и маркировать продукцию переходного периода как «переходную органическую продукцию», за исключением семян сельскохозяйственных растений, пищевых продуктов и кормов растительного происхождения, имеющих только один составной ингредиент.

Статья 11. Условия производства органической продукции

1. При производстве органической продукции в зависимости от вида деятельности должны соблюдаться следующие условия:

1) использование здоровых семян сельскохозяйственных растений, сельскохозяйственных животных, безопасной продукции и сырья животного и растительного происхождения;

2) исключение применения веществ синтетического происхождения, химических пестицидов, гормонов, антибиотиков и пищевых добавок, если иное не установлено законодательством Республики Казахстан в области

производства и оборота органической продукции и национальными стандартами;

3) сохранение и воспроизводство плодородия почв;

4) защита сельскохозяйственных растений с помощью превентивных мер, включающих выбор соответствующих севооборотов, видов и сортов сельскохозяйственных растений, устойчивых к вредителям, сорнякам и болезням растений;

5) применение механических, биологических и физических методов защиты сельскохозяйственных растений от вредителей, сорняков и болезней растений;

6) сохранение экологических систем при выборе конкретного вида органической продукции для производства;

7) выбор адаптированных к местным условиям устойчивых видов, сортов сельскохозяйственных растений и видов сельскохозяйственных животных;

8) забота о здоровье сельскохозяйственных животных путем обеспечения соответствующих условий содержания и выпаса, учета их естественного поведения, стимулирования естественного иммунитета;

9) исключение применения ионизирующего излучения;

10) исключение применения генетически модифицированных объектов, кроме ветеринарных препаратов;

11) минимизация использования невозобновляемых природных ресурсов;

12) исключение применения методов производства продукции растениеводства без использования почвы;

13) иные, соответствующие правилам производства и оборота органической продукции и национальным стандартам.

2. Во избежание смешивания производство органической продукции должно быть отделено от производства продукции, не относящейся к органической продукции, на всех этапах производства и оборота органической продукции в соответствии с правилами производства и оборота органической продукции и национальными стандартами.

Статья 12. Подтверждение соответствия производства органической продукции, приостановление и отмена (прекращение) действия сертификата соответствия

1. Подтверждение соответствия производства органической продукции носит добровольный характер и осуществляется в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции и законодательством Республики Казахстан в области технического регулирования органами по подтверждению соответствия, аккредитованными в соответствии с законодательством Республики Казахстан об аккредитации в области оценки соответствия.

Результатом подтверждения соответствия производства органической продукции является сертификат соответствия.

2. После прохождения процедуры подтверждения соответствия производства органической продукции и получения сертификата соответствия производитель органической продукции имеет право наносить национальный знак соответствия органической продукции.

Изображение национального знака соответствия органической продукции, технические требования к нему и требования к его нанесению устанавливаются национальным стандартом.

3. Орган по подтверждению соответствия вправе приостановить или отменить (прекратить) действие сертификата соответствия, ранее выданного на производство органической продукции, в случае неисполнения производителем органической продукции требований, установленных законодательством Республики Казахстан.

4. Орган по подтверждению соответствия в течение пяти рабочих дней со дня выдачи сертификата соответствия, а также в случаях приостановления или отмены (прекращения) действия сертификата соответствия направляет в уполномоченный орган в области производства и оборота органической продукции информацию о результатах подтверждения соответствия производства органической продукции или о приостановлении, или об отмене (о прекращении) действия сертификата соответствия.

5. Производство органической продукции, предназначенной для реализации на экспорт, проходит процедуру подтверждения соответствия согласно требованиям, предъявляемым к условиям производства органической продукции, установленным законодательством страны-импортера.

Статья 13. Объединение производителей органической продукции (простое товарищество)

1. Физические лица, физические и юридические лица для прохождения процедуры подтверждения соответствия производства органической продукции вправе образовывать простое товарищество на основе договора о совместной деятельности (далее – простое товарищество).

Процедура подтверждения соответствия производства органической продукции, приостановление и отмена (прекращение) действия сертификата соответствия осуществляются в соответствии с пунктами 1 – 3 статьи 12 настоящего Закона, а также требованиями, установленными национальными стандартами.

Участники простого товарищества не могут использовать сертификат соответствия независимо друг от друга.

2. Участники простого товарищества по соглашению между собой могут поручить руководство и ведение общих дел одному из участников простого товарищества.

Иные вопросы организации деятельности простого товарищества определяются Гражданским кодексом Республики Казахстан и законодательством Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции.

Статья 14. Формирование и функционирование системы совместных гарантий (PGS)

1. Физические лица, физические и юридические лица вправе объединяться в простое товарищество на основе договора о совместной деятельности для участия в системе совместных гарантий (PGS) (далее – участники системы совместных гарантий (PGS)).

Порядок формирования и функционирования системы совместных гарантий (PGS) разрабатывается и утверждается участниками системы совместных гарантий (PGS) в соответствии с правилами производства и оборота органической продукции и национальными стандартами.

2. Участники системы совместных гарантий (PGS) соблюдают условия по производству продукции, установленные правилами производства и оборота органической продукции и национальными стандартами.

При производстве и обороте продукции, произведенной в системе совместных гарантий (PGS), допускается использование обозначения «участник PGS».

Примечание. Системой совместных гарантий (PGS) признается деятельность, основанная на принципах совместного участия, коллективной ответственности, прозрачности, доверия и обмена знаниями с целью перехода с традиционного сельского хозяйства на органическое.

Статья 15. Условия оборота органической продукции

1. Оборот органической продукции осуществляется в соответствии с правилами производства и оборота органической продукции и национальными стандартами.

2. Сертификаты соответствия, протоколы испытаний продукции, знаки соответствия и иные документы об оценке соответствия иностранных государств признаются в порядке, установленном законодательством Республики Казахстан.

Статья 16. Обязанности производителей органической продукции и лиц, осуществляющих ее оборот

1. Производители органической продукции и лица, осуществляющие ее оборот, обязаны соблюдать требования, установленные законодательством Республики Казахстан.

2. В случае выявления нарушения требований в области производства и оборота органической продукции производители органической продукции и лица, осуществляющие ее оборот, обеспечивают отзыв органической продукции и (или) удаление национального знака соответствия органической продукции.

Статья 17. Ведение реестра производителей органической продукции

Уполномоченный орган в области производства и оборота органической продукции ведет реестр производителей органической продукции на основе данных, представляемых органами по подтверждению соответствия, и размещает его на своем интернет-ресурсе в сроки, установленные правилами ведения реестра производителей органической продукции.

Статья 18. Обязательные требования к маркировке органической продукции

1. Маркировка органической продукции осуществляется в соответствии с правилами производства и оборота органической продукции и национальным стандартом при наличии сертификата соответствия.

2. При маркировке органической продукции и ее рекламе допускается использование слова «органический», производного или сокращенного от него слова, отдельно или в сочетании с наименованием продукции.

Недопустима маркировка, которая может ввести в заблуждение потребителя по поводу того, что данная продукция соответствует органической продукции.

Глава 4. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ И ПЕРЕХОДНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

Статья 19. Ответственность за нарушение законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции

Нарушение законодательства Республики Казахстан в области производства и оборота органической продукции влечет ответственность, установленную законами Республики Казахстан.

Статья 20. Порядок введения в действие настоящего Закона

1. Настоящий Закон вводится в действие по истечении шести месяцев после дня его первого официального опубликования, за исключением подпункта 3) статьи 1 и подпункта б) статьи 6, которые вводятся в действие с 1 января 2025 года.

2. Признать утратившим силу Закон Республики Казахстан от 27 ноября 2015 года «О производстве органической продукции».

**Президент
Республики Казахстан
К. ТОКАЕВ**

Астана, Акорда, 10 июня 2024 года

№ 89-VIII ЗРК